

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ

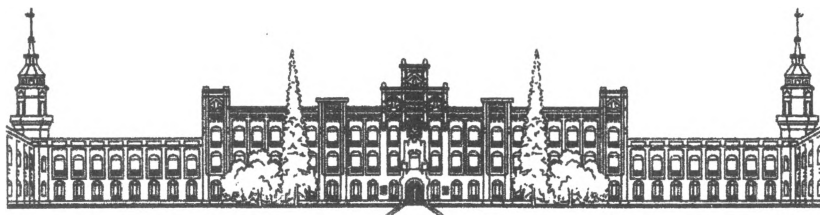

Кафедра теорії, практики та
перекладу німецької мови

**«ФОРМУЛА
КОМПЕТЕНТНОСТІ
ПЕРЕКЛАДАЧА»**

**МАТЕРІАЛИ ІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

21 березня 2012 р.

ЗМІСТ

ФОРМУЛА КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА

Siebert Anja	VOM GUTTENBERGEN, WULFFEN UND HARTZEN – ÜBER DIE RELEVANZ TAGESAKTUELLER THEMEN FÜR DEN DAF-UNTERRICHT UND MÖGLICHKEITEN IHRER VERMITTLUNG.....	3
Lange Anja	GENERISCHES MASKULINUM – JA ODER NEIN?.....	6
Löckner Lars	KULTURSCHOCK OSTEUROPA – INTERKULTURELLE KOMPETENZ ALS VORAUSSETZUNG FÜR INTERKULTURELLE KOMMUNIKATION.....	13
Сальваторе Дель Гаудіо	ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКИХ КОНТРАСТИВНИХ СТУДІЙ.....	9
Авагян С.С.	USE OF PROJECTS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES...164	
Алексієвець О.М.	ТОЧКА ЗОРУ І РИТОРИКА ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ.....	15
Ахмад І.М.	МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ.....	17
Баклан І.М.	ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ЕКВІВАЛЕНТНІСТЬ ТЕКСТІВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СТИЛЮ.....	81
Башук Н.П.	ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ-ЛІНГВІСТІВ.....	132
Беззубова О.О.	СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТУ НІМЕЦЬКОМОВНОГО СМС-ПОВІДОМЛЕННЯ.....	20
Березинська Н.О.	СПОСОБИ ВИРАЖЕННЯ «УМОВНОГО СПОСОБУ» В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ ЗА ПІДРУЧНИКОМ “KONJUNKTIV MIT SINN UND SPAß”.....	22
Бесклетна О.О.	РОЗВИТОК НАВИЧОК УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ.....	266
Бецько О.С.	НАВЧАННЯ ПИСЬМА В ТЕХНОЛОГІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	166
Бондаренко К.І.	ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	135
Бондаренко Л.Ф.	РОЗВИТОК СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ В РАМКАХ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	137

Бондаренко Т.Б.	COLLOCATIONAL COMPETENCE.....	169
✓ Бойтор В.Ю., Есенова Е.Й., Калинич І.Й.	ЗВУКОВА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ.....	25
Буфан І.Ф.	НАВЧАННЯ АУДІОВАННЮ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ВИВЧАЮТЬ АНГЛІЙСЬКУ ЯК ДРУГУ ІНОЗЕМНУ (НА МАТЕРІАЛІ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРОГРАМ).....	172
Вадаська С.В.	ПЕРЕКЛАД ФАХОВИХ ТЕКСТІВ СТУДЕНТАМИ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	84
Володько А.М.	ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ УСНОГО ПОСЛІДОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ СТУДЕНТІВ- ПЕРЕКЛАДАЧІВ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ.....	268
Вороніна Г.Р.	ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНОТАЦІЙ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ.....	86
Гавриленко К.М.	НАВЧАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТЕКСТУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧА.....	89
Гаврилюк А.П.	ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	174
Галацин К.О.	ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ В ТЕХНІЧНОМУ ВНЗ.....	176
Герасимова В.	ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ В РАЗВИТТІ КОМУНІКАТИВНИХ СПОСОБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	179
Глінка Н.В., Вдовенко Ю.П.	НАЦІОНАЛЬНІ СТЕРЕОТИПИ.....	139
Гнатенко Я.В., Танько Н.Г.	МОВНІ СТРАТЕГІЇ У ФОРМУВАННІ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРІ.....	140
Головіна Л.А.	CLASS-ROOM ACTIVITIES FOR INCORPORATING GRAMMAR INTO TEACHING WRITING.....	181
Гуменюк З.В., Дабагян І.М.	СИНТАКСИЧНО СКЛАДНІ КОНСТРУКЦІЇ МОВИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ.....	92
Дабагян І.М., Надточій Ю.М.	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У РОЗВИТКУ ЯВИЩА НОМІНАЛІЗАЦІЇ.....	27

4. Helbig, Gerhard-Buscha, Joachin,, Deutsche Grammatik, Berlin, Langenscheid, 1981
5. Jung W., Grammatik der deutschen Sprache,, Leipzig, 1980
6. Moskalska O., Grammatik der deutschen Gegenwartssprache,, Moskau, 1975
7. Schendels E., Deutsche Grammatik,, Moskau, 1988
8. Smeretschansky R.I. ,,Grammatik der deutschen Sprache, Kyjiw

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Ніна Березинська: *викладач кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Національного технічного університету України «КПІ»*

ЗВУКОВА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

Віталія БОЙТОР, Еріка ЕСЕНОВА, Ірма КАЛИНИЧ

Текст, як особлива лінгвістична одиниця, став одним із об'єктів досліджень у мовознавстві останніх десятиліть. Це зумовлено як соціальною потребою, так і логікою внутрішнього розвитку самої науки. Інтерпретація тексту, вивчення його семантики, процесів його породження та сприйняття, його властивостей, пов'язаних із функціонуванням у конкретному акті комунікації, набуває важливого теоретичного та практичного значення.

Проблема звукової інтерпретації тексту ще недостатньо вивчена, хоча вже у 30-х роках минулого століття академік Л. В. Щерба звернув увагу на необхідність вивчення цього питання. Він вважав, що письмовий текст є лише приводом для виникнення відповідного мовленнєвого акту.

Письмовий текст, так само як і усний, реалізується через комунікацію – в момент його сприйняття, коли він читається, і, таким чином, відтворюється смисл, вкладений у твір автором. Важливою відмінною рисою усного тексту є його артикуляційно-акустична форма, через яку він представлений у момент комунікації. Але у письмовому тексті закладено його акустичне оформлення.

«Усний текст» - поняття дуже широке і різноманітне, але в окремих випадках мовленнєвий твір лише із застереженням можна віднести до звучного тексту. Коли ми маємо справу з озвученими художніми творами, дикторськими текстами радіопередач і телепрограм, читання «з листа» доповідей, то доцільно говорити про транспозицію письмового мовлення у звучну форму.

Літературно-художній твір вивчається філологами переважно у письмовій формі. Однак дослідження озвученої форми творів художньої літератури стає принципово необхідним, оскільки просодична організація тексту об'єктивізує його лінгвостилістичні і лінгвопоетичні властивості. Спираючись на закони усної інтерпретації художнього тексту,

здійснюється трансформація художнього тексту з письмової форми у «звучну».

Усне мовлення характеризується різноманітністю метасеміотичних ефектів, і немає можливості виразити її відповідно на папері. Надрукований текст позбавлений тих засобів, за допомогою яких можна позначити усі просодичні, лінгвостилістичні і лінгвопоетичні особливості твору. Знаючий читач повинен відкрити їх для себе сам і прочитати їх у тексті. У письмовому мовленні звукова сторона передається у тій мірі, у якій не допускають умовності орфографії. Тобто, кожен письмовий текст наділений мінімальною просодією, що йому притаманна. Завданням читача є, спираючись на те, що сказано, зрозуміти як це повинно бути сказано.

До недавнього часу той факт, що у письмовому тексті існують певні просодичні «символи», не брався до уваги. Як виявилось, супрасегментна просодія найбільш повно відображена у письмовій формі мови за допомогою пунктуації. Таким чином, встановлюється повна відповідність між розділовими знаками і пунктуацією.

Кожна із існуючих літературних традицій пропонує свої правила відносно того, де і які розділові знаки потрібно використовувати. Однак, у більшості випадків, ці правила обмежуються лише спробою вираження на письмі синтаксичних відношень. Але потрібно враховувати і те, що, як показує аналіз текстів художньої літератури, більшість письменників використовує пунктуацію свідомо для передачі смислових і експресивних відношень. Оскільки, в англійській мові немає строго фіксованих правил пунктуації, було б логічно припустити, що кожен автор використовує розділові знаки на свій розсуд, щоб краще донести до читача смисл свого твору.

Звичайно, слід розмежовувати «філологічне» та «художнє» читання тексту. Читаючи літературно-художній текст, метою філолога є дослідити, вивчити текст на різних рівнях, його мовну тканину, виділити усі його просодичні, стилістичні та синтаксичні особливості. Його цікавлять передані графічно синтаксичні відношення та мінімальна просодія, що закладена у розділових знаках. Щодо акторського виконання художнього твору, то воно передбачає глибоке розуміння задуму автора, його наміру, уживання в образі. Звідси – широке варіювання інтонації розділових знаків, творчий підхід до пунктуації. Філологи, які займаються цією проблемою, вважають, що філологічне читання можливе лише тоді, коли читач розуміє художній твір у всьому багатстві його ідейно-художнього змісту, для чого обов'язковими є знайомство з усім твором та ретельний його аналіз на всіх мовних рівнях.

Спираючись на детальний лінгвопоетичний та просодичний аналіз, дослідник вивчає «механізм» перетворення тексту письмового у текст звучний і має можливість переконатися, що коли мова йде про звукову інтерпретацію художнього тексту, то існує пряма відповідність між авторським задумом, що певною мірою виражається за допомогою

розділових знаків, та інтонацією, до якої вдається читець. Аналіз художнього тексту, який є необхідним етапом у створенні його «звукового образу», повинен включати кілька рівнів. На першому, семантичному рівні, ми вивчаємо семантичне значення слів, що несуть основне словесне навантаження. Це допомагає визначити і метафоричне значення на другому рівні, який називається метафоричним чи метасеміотичним. Третій, лінвопоетичний рівень, виявляє художню цінність твору через «призму» його лінгвостилістичної організації. Тільки після цього ми переходимо до просодичного аналізу, який спирається на розгляді шести параметрів просодії: руху тону, діапазону, темпу, паузації, гучності та якості голосу.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Віталія Бойтор: *ст. викладач кафедри теорії і практики перекладу факультету міжнародних відносин Ужгородського національного університету*

Еріка Есенова: *ст. викладач кафедри теорії і практики перекладу факультету міжнародних відносин Ужгородського національного університету*

Ірма Калинич: *ст. викладач кафедри теорії і практики перекладу факультету міжнародних відносин Ужгородського національного університету*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ У РОЗВИТКУ ЯВИЩА НОМІНАЛІЗАЦІЇ

Іветта ДАБАГЯН, Юлія НАДТОЧІЙ

Сьогодні часто говорять про те, що мовні зміни ніколи так стрімко не відбувалися як в останні десятиліття, і ці зміни стосуються, передусім, збільшення лексичного запасу слів. Номіналізація, як мовне явище сучасної німецької мови, стала наслідком цих змін. Різноманітні засоби словотвору та поширені означення значною мірою вплинули на синтаксичну структуру речення.

Кількість підрядних речень зменшилась. Це означає, що речення між собою зв'язуються більш вільно. Складні речення з підрядними причини, наслідку, мети та допустові речення вживаються набагато рідше, ніж 50 років тому.

Зменшення кількості підрядних речень не гарантує читачу більш «простий стиль» висловлювання думки. Це пов'язано з тим, що логічні зв'язки на сьогоднішній день частіше виражаються не через підрядні речення, а через номіналізацію або поширені означення.

Номіналізація також дозволяє подолати недоліки рамкової конструкції, не відмовляючись від неї. Наприклад:

Eine genaue Analyse der äußeren Umstände wurde vorgenommen.